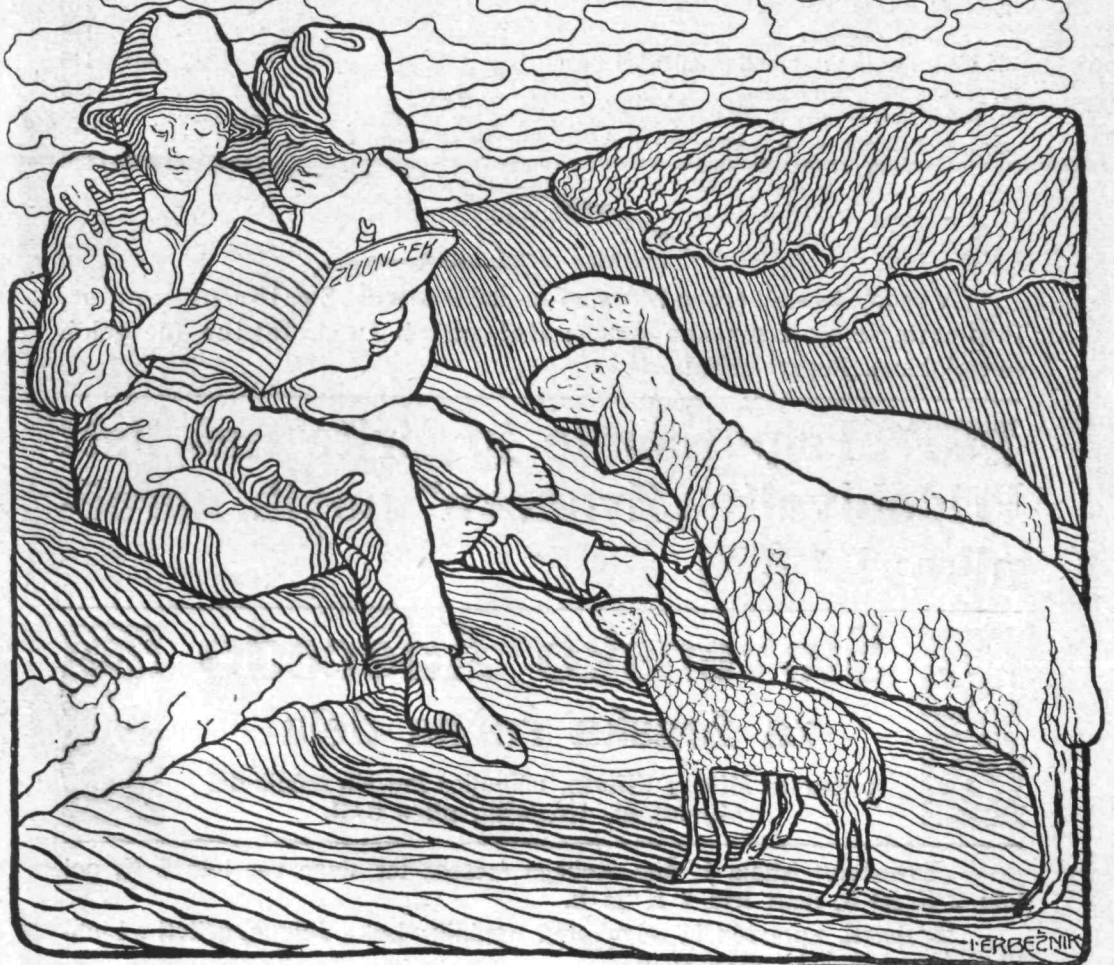

ZVONČEK

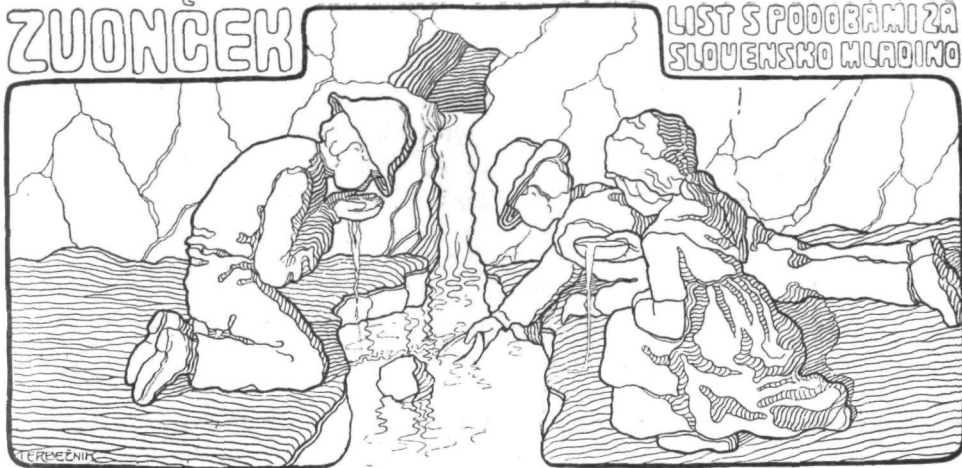
LIST S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO

LETO XV.

VELIKI TRAVEN 1914.

ŠT. 5.

Štev. 5.

V Ljubljani, 1. velikega travna 1914.

Leto XV.

Pomladanske.

*Sneg se taja ...
K meni v vas
mladost prihaja ...*

I.

*Kot da v oknu zacveteli
spet so rdeči nagerlini,
v mojem srcu se ogreli
spet mladostni so spomini — —
živi so kot solnca žarki,
ki po kapljicah igrajo —*

*tihi so kot daljne zvezde,
ktere solnca ne poznajo —
radostni so kot otroci,
ki pred mamico brbljajo —
pa otožni kot sirote,
ki še staršev ne poznajo. —*

II.

*Nekaj divnega je v mojem srcu vstalo,
kot iz morja vstal bi čist dragulj,
nekaj milega je v mojem srcu vsplalo,
kot zapel bi pesemco slavulj. —*

*Spet živim razkošne prejšnje čase,
spet mladost pri meni je doma,
spet poslušam tajnomile glase,
polne lepih misli in željá ...*

*O, pomlad, ti cvet nebeškojasen,
ti prinašaš meni zopet maj —
o, mladost, spomin tvoj čudokrasen
vodi me v nekdANJI zlati raj ...*

III.

<i>Oj, vi grički v solncu jasni, me li še poznate? . . .</i>	<i>Oj, ti vrtec z belim cvetjem, šopek mi pripravljáš? . . .</i>
<i>Oj, vi tratice zelene, me li še poznate? . . .</i>	<i>In ti, domek, v oknih svetel, me li res pozdravljš? . . .</i>

*Ali kje si, kje si ti,
ljuba moja mati? . . .
O, da mogla bi še ti
roko mi podati! . . .*

Tone Rakovčan.

Učitelju na grob.

Andreju Pernetu, nadučitelju v p. v Šturjah pri Vipavi, umrlemu 18. prosinca t. l.

*Zaprta smrt Ti v večen sen oko je,
v naročje mati zemlja Te je vzela;
a duša v dve strani je poletela:
v nebo k Očetu — med učence Tvoje . . .*

*Pal kakor hrast prelomljen si na dvoje!
A listi Tvojih misli, Tvoja dela
v dnu srca deci bodo zelenela,
budila cvet in k pesmi misli roje . . .*

*Iz šumne ceste v tihi vrt zavijem,
vse na Te mislim, Tvojih dni učenec;
časteč spomin Tvoj, grobu se odkrijem.*

*Srca hvaležnega Ti vijem venec . . .
Naj veseli se duša Tvoja v Bogu,
prepeva naj kot ptička v rajskem logu!*

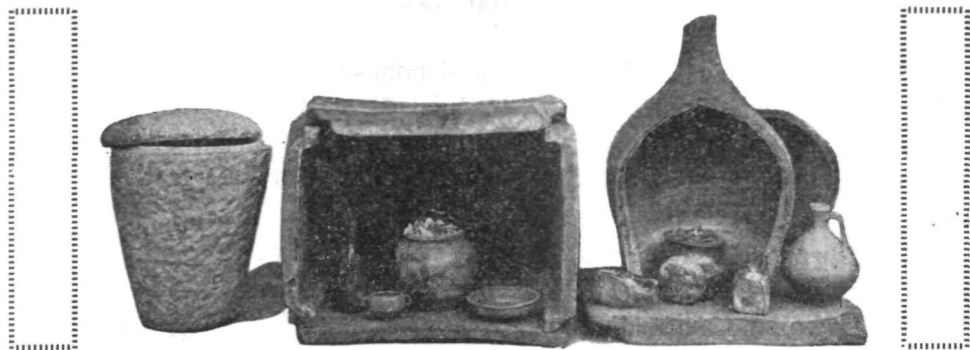
Fran Žgur.

Lipa.

*Čez zelene gore solnce
lije tihi svoj sijaj;
drevje zopet je vzcvetelo,
tajno diha mladi gaj.*

*Lipa v solncu se blesteča
giblje veje . . . Tiho z nje
padajo skrivnostni vonji
kakor silna moč v srce . . .*

Davorinov.

M. Z. JUG:

Kes.

asih, ko sedim ob pozni uri pri svoji mizi, se mi zazdi nenadoma, da strmi vame znan obraz, in obide me kakor grenak spomin.

Prestrašen se ozrem izza svetilnice in gledam: v kotu, tik poleg postelje stoji in v moj obraz strmi in molči.

Kaj, Nine?

Ah, in tudi nocoj, Nine, so uprte vame tvoje drobčkane, uboge oči...

Kaj nocoj, Nine?

On molči in strmi v moj obraz, in njegove uboge oči govore:

»Psa si se usmilit; mene se nisi hotel usmiliti...«

O, Nine, še je senca človeka v mojem srcu, usmiljenje! Dovolj je bilo trpljenja. Pojdi!

Ali on strmi v moj obraz, in njegove drobčkane, uboge oči govore...

Te tvoje uboge oči me spminjajo, mi srkajo kri. Nine! Saj nisem pozabil, Nine!

Še te vidim v svojem srcu, tako natanko vedno, kakor stojiš pred menoj v tej uri.

On strmi in molči. — — —

Spominjam se:

Sedem let je tega, kar sva hodila v tretji razred. Ti, Nine, si imel pol-drugo uro do doma, jaz pet minut. Ti si zmrzaval čez poldne na vasi, drobil si kos koruznega kruha, jaz sem se grel pri topli peči in sem kosil gosposko.

Videl sem te časih, ko si stal za oglom, si mrvil kruh — mrvo za mrvo — in si gledal, kje boš ugriznil. In smejal sem se ti takrat, Nine; nocoj bi se ti ne smejal.

Tudi ti si se ozrl časih name, pa si pobesil oči, skorjo si imel še v roki, pa si jo izpustil na tla ob levi hlačnici, še sredico v ustih, pa si prenehal jesti; zakaj sram te je bilo pred menoj. Jaz pa sem vedel, kaj je bilo v tvojem srcu, in smejal sem se ti; nocoj bi ti ponudil ta kos koruznega kruha, ki leži na moji mizi in ki se ti nanj oziraš.

Pred prazniki je bilo, dva dni pred Božičem. Sneg se je bil stajal na strehah, in mokre so se svetile v solncu. Prišli so v šolo, tudi ti si prišel; pritekkel si, ko smo bili že odmolili, in si sedel. V torbici za knjige si imel kos koruznega kruha, pol hleba rumenega.

»Lačen in truden sem,« si mi pošepnil.

»Kaj nisi nič jedel zjutraj?«

»Nič nisem jedel; pozno smo vstali, in nisem utegnil. Pa sem vzel malo več kruha s sabo, da bom jedel ob enajstih...«

Nič nisi jedel, ne drobtine odmrvil med poukom, da bi bilo več ob enajstih; samo časih si se ozrl pod klop, kjer je bil kruh, pol hleba, in nasmehnil si se v svojih mislih, in lica so ti zažarela. Tisti hip si se mi zasmilil, nato ne več.

Ob enajstih, ko smo šli na dvorišče, sem šel tik za teboj; ti me nisi videl, jaz pa sem te gledal neprestano. Zibal si se nalahno po stopnicah, obraz žareč, pol hleba v roki. Tudi na stopnicah nisi jedel, da bi bilo na dvorišču več.

In glej, Nine! Takrat se je zazdelo nenadoma tudi meni, da sem lačen. Šel bi bil lahko domov in bi jedel tam; blizu sem imel. Ali zaželel sem tisti hip, rad bi bil videl, kakšen je tisti rumeni kruh, ki si ga jedel s tako slastjo vsak dan.

Nasmehljaj si se veselo, kruh je že bil pred tvojim obrazom, ugrizniti si že hotel, ko sem te prijel za roko:

»Nine!«

Ozrl si se prestrašen in si odmaknil kruh.

»Kaj?«

»Lačen sem... Daj mi svoj kruh, daj, Nine!«

Pogledal si me, pobesil si oči in si bil žalosten.

»Daj! Daj!«

»Tudi jaz sem lačen, pol ti ga dam... Zjutraj nisem jedel nič, čez poldan ostanem tukaj, ker je šola popoldan, in ne bom jedel do večera. Pol ti ga dam.«

In si se sklonil, da bi prelomil kruh. Jaz pa sem videl tvoje žuljave, umazane roke in sem rekel:

»Daj, kar vsega daj, Nine! Kaj boš lomil in drobil! Po praznikih pa ti prinesem potice od doma... lepe, rumene... velik kos... da boš jedel...«

»Ali res prineseš?«

»Res prinesem!«

»Pa na!«

»Res prinesem...«

Vzel sem kruh iz tvoje uboge, žuljave roke; ti si bil vesel, zakaj vedel si, da za praznike ne bo potic pri vas. In tudi jaz sem bil vesel...

Ugriznil sem, ali nenadoma se mi je zazdelo, da me tišči v grlu, kakor da jem ovsenjak. Spomnil sem se na tvoje žuljave, umazane roke in na tvojo staro, ubogo mater, ki so njene solze kapljale v testo, ko ga je gnetla. Spomnil sem se in sem šel in sem vrgel kruh za plot ob šoli, pol hleba rumenega, ki sem ti ga bil iztrgal izpred ust.

»Na, Nine, na, vzemi kruha, da boš jedel, ki si lačen!«

Tako ti je rekla mati, ko si odhajal zgodaj zjutraj z doma in ti je dala kruh z ljubečim srcem. Tisti kruh je ležal za plotom, in nanj so padale debele kaplje od snega, ki se je tajal...

Tudi tisto popoldne sem te videl, Nine. Lačen si stal za oglom in vesel si bil, ker sem ti bil obljubil, da ti prinesem potice po praznikih; zakaj vedel si, da za praznike ne bo potic pri vas...

Do večera si bil lačen in si upal. In vem: zvečer, ko si prišel domov in ti je prinesla mati koruznih žgancev in je rekla: »Na, Nine, jej, ki si lačen!« si rekel: »Ne, mati, ne bom jedel, ker nisem lačen.« Zakaj na potico si mislil, na tiste lepe, rumene potice velik kos, kakor sem ti bil obljubil.

In tudi vem: na Sveti večer, ko ti je prinesla mati mlincev in je rekla: »Na, Nine, jej, ki si lačen!« — si rekel: »Ne, mati, ne bom jedel, ker nisem lačen.« Tudi takrat, Nine, si pomislil na tisto lepo, rumeno potico, ki sem ti jo bil obljubil. Ali misliš, da bi jaz jedel nocoj koruzen kruh, da mi je jutri jesti potico?

Prelepo jutro je bilo po praznikih; solnce je sijalo zunaj, nebo se je smehljalo nad vasjo.

»Ali si prinesel potice?« si me vprašal.

»Sem prinesel.«

Ves svetel si bil, kakor v solncu je iznenada zaplamtel tvoj obraz.

»Daj! Daj!«

Tako mil in ljubeč je bil tvoj glas, da bi se ga usmilila mrtva stena v mrtvaščnici. Mene pa je izpreletelo tisti hip.

»Počakaj, učiteljica gleda... ob enajstih ti dam.«

Čakal si in si upal, le časih si se naskrivoma ozrl pod klop: kos potice, velik kos rumene in lepe je bil tam; še lepši je bil tvoj obraz. Kruha nisi imel tisti dan s seboj; potico si slutil. Jaz sem se ti smejal, da me nisi videl.

»Ali boš dal?«

»Počakaj!«

Izmuznil sem se naskrivoma na dvorišče; zakaj lep dan je bil zunaj, in solnce se je smehljalo.

S hrbtom sem te videl, Nine: šel si za menoj, poznal si me. In takrat si ti gledal name, kakor sem jaz gledal nate pred prazniki.

»Daj! Daj!«

Lep kos je bil v moji roki, hotel sem jesti, ko nisem bil lačen.

»Daj! Daj!«

Kamen bi se te bil usmilil, jaz pa sem bil trši od kamena.

»Kako misliš? Čemu naj ti bi dal? Saj nisem zadnjič pojedel tvojega kruha...«

Stal si pred menoj onemogel, tvoje uboge oči so prosile in so rekle obenem:

»Ali misliš, da ga nisem videl za plotom, svojega kruha, mokrega od snega, ki se je tajal?«

»Čemu me gledaš tako? Kaj naj bi ti dal? ... Tudi ti je ne boš jedel, ko še jaz nočem te potice! Na, glej: Brok!«

Vzel sem potico in sem jo vrgel psu, ki je prišel mimo. Pes jo je povohal, jo preobrnil dvakrat ter je šel dalje.

Ti si stal in si strmel z izbuljenimi očmi.

»Na, Nine, poberi potico, poberi potico!«

Stal si pred menoj; strmel si in nisi razumel.

»Jej potico, Nine, jej potico!«

Tedaj pa si nenadoma planil in si dvignil pest:

»Tat!«

In omahnil si takoj nato; jaz sem se bil zasmeljal tebi, drobnemu, ubogemu in sem udaril s pestjo v tvoj obraz...

In smejal sem se še dalje; zakaj videl sem te, ko si se obrnil v plot ob šoli in si zajokal.

Končal sem, Nine! Pozno je že, kakor svinec pada na moje oči...

Ali Nine strmi v moj obraz.

Nine! Ali ni bilo kesanja v mojem srcu? Ali je nisi videl, ali si jo prezrl — solzo, ki je kanila na papir pred menoj?

On strmi v moj obraz...

Ah, zdaj vem, Nine:

Dvignil bi se in bi upihnil luč, da bi te ne videl. Ali tvoja slika visi nad mojo posteljo, mesec sveti zunaj. In tiho bi se usuli žarki v poševnem pramenu skozi okno in bi razsvetlili tvoj blede obraz nad mojo posteljo...

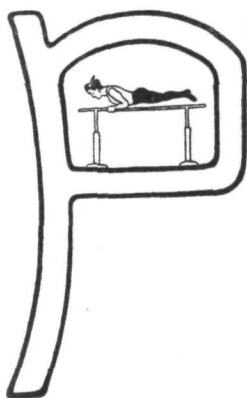
Legel bi na divan in bi zatisnil oči, da bi te ne videl, Nine! Ali z zaprtimi očmi bi te videl v svojem srcu jasneje, kakor te vidim zdaj...

Prevaral bi brata, sestro, očeta, svojo ubogo mater za poslednji vinar: Sebe pa ne morem prevarati za ta spomin, ki je tako grenak...

ANTONIJA GERMKOVA:

Igre pouličnih tržaških otrok.

rišla sem некоč v srednje veliko gorenjsko vas. Tam je bilo vse tiho in mirno; ljudje so bili na polju, hiše zaprte, otrok nikjer. Vprašala sem tamošnjega gospoda učitelja:

»Ima li ta vas tudi otroke?«

Začuden me je pogledal, češ: kako vprašanje! Razlagala sem mu, da zato vprašam, ker jih nikjer ne vidim. Pri nas pa v tržaškem predmestju in v nekaterih delih mesta samega, kar mrgoli takih pouličnih dečakov, in brez vriskanja in piskanja ni nikoli. Mestni in predmestni otroci so, žalibog, večkrat polni slabosti in porednejši od kmetiških otrok. S temi otroki — čita-

teljčki dragi — vas hočem danes seznaniti.

Samo pri nas v Trstu menda imajo otroci to navado ali razvado — kakor jo hoče kdo imenovati — da menjajo oni svoje igre, kakor se menjajo letni časi. Naj navedem le one, ki imajo svoj sedež na cesti.

Spomladi imajo ti otroci »vrtavke«, nad katerimi se pripogibajo ure in ure z bičem v roki, zvezanim s trakom ali cunjjo, da odletajo te od ene strani ceste do druge. Časih odskoči »vrtavka« v noge mimoidočega človeka, tedaj obstane na mestu. Če je fant popustljiv, ga pogleda le nekoliko po strani, če je pa drugačen, zmirja in tudi kaka grda beseda pride iz njegovih ust. Večkrat se zbere po več šolskih otrok skupaj, in takrat gre za stavo, kdo podi »vrtavko« brez padca do šole. Poditi jo pričnejo že pri domu in tako gre po vsej poti do šole. Tistemu, ki je srečnejši, pripleše »vrtavka« do konca, drugim pa jo podere voz ali obcestni kamen. Previdni pa so ti dečaki, da jih skrijejo v kako luknjo v zidu ali v kak drug skriven kraj, da bi ne opazil g. učitelj v šoli. V nižjih razredih, kjer niso otroci še tako prebrisani, da bi jih tako previdno skrili, jih časih g. učitelj nabere toliko, da bi lahko odprl prodajalnico z njimi.

Za »vrtavko« — to je poleti — pridejo na vrsto »ščinke«. To so kroglice iz kamena, ki jih bijejo po tleh. Nekateri imajo med temi tudi steklene — seveda te so dražje — zato imajo tudi veljavo štirih kamenitih; druge so zopet le polovične vrednosti. Na tleh si napravijo jamico, ki jo imenujejo »kolo«, in okolo te se vrtila vsa igra. Kdor je srečen, jih dobi toliko, da si napolni žepe; ponese jih potem v prodajalnico, kjer dobi za 4 kroglice 2 vinarja. — Ko prične jeseni pihljati že hladen veter, tedaj si preskrbijo »zmaje«. Mojster mora že biti, da ga naredi pravilno, ker vsak »zmaj« se pač ne vzdigne ravno in visoko. Tisti je pravi, ki stoji na mestu v zraku, oni pa, ki ga drži, sedi lepo mirno na kakem vzvišenem ali odprtem prostoru. Pri nas že otroci poznajo boj med Slovenci in Italijani, zato izku-

šajo uvrstiti barvan papir vsak po svoje; a seveda vedno ni tako. Ko vidijo časih v zraku kakega takšnega, pa vzkliknejo:

»Slovenski je!« — ali pa obratno.

Pozimi pa imajo drugo igro, pri kateri skačejo semtertja. Naredijo si pripravo iz kosčka kola, podobnega valjarju, konca sta pa koničasta. Položijo na tla in z drugim večjim kolom, ki ga držijo v roki, udarijo po onem koničastem delu, da odleti v zrak. A skrbeti mora, da ne odleti preveč visoko, kadar udari, da ga lahko še enkrat zabije. V tej igri nastopa več otrok, nekateri držijo tudi jopiče v bran, ker menda tako zahteva igra. Ta je pa tudi nevarna. Spominjam se, da sem kot otrok videla, kako je tak košček kola priletel igralcu v obraz; z vso močjo mu je šel čez oko in mu ga pokvaril. Še danes nosi spomin na to »lepo« otroško igro.

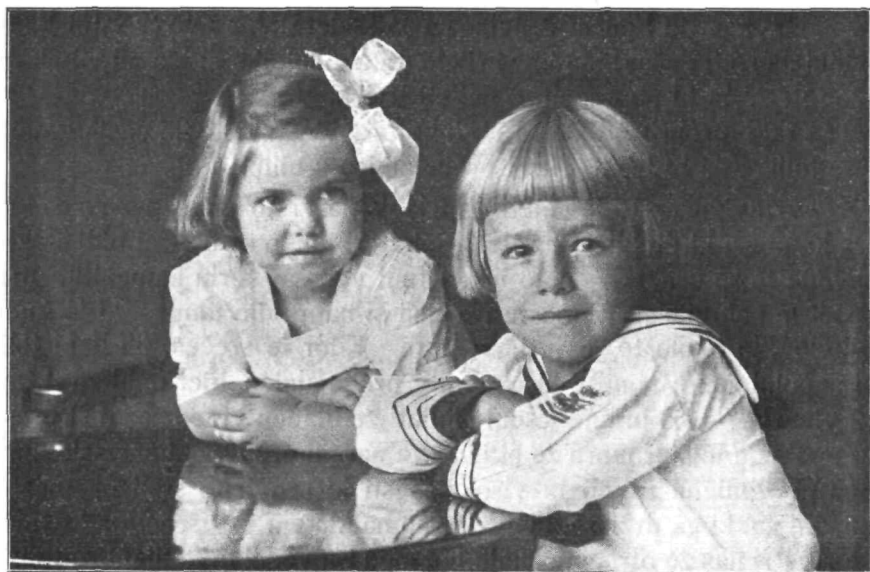
Ko se pa otroci na večer naveličajo teh iger, se zberejo — seveda vedno na cesti — da se kaj drugega domislijo. Posebno radi se igrajo »tatove«. Kričijo, tekajo, se tepejo in kar je sploh kaj tako »lepega«, počnejo v tej igri.

Časih jih kdo polije skozi okno z loncem vode, ker si morda misli, da jih s tem prepodí; a oni se za tako malenkost niti ne zmenijo. Vse te igre se pa vršijo italijansko, in če bi bilo tudi dve tretjini in še več slovenskih otrok, bi se ravno tako pogovarjali in zmerjali le v italijanskem jeziku.

Velik siromak je oni gospod učitelj, ki dobi v razred par takih pohajčev!

Ko sem jaz na večer spravljala v posteljo svojega malega Mirana, sem mu pokazala skozi okno ono poulično dečad in mu rekla, kako grdo in sirovo je, počenjati kaj takega, pa me vpraša: »Kje je pa njih mama?«

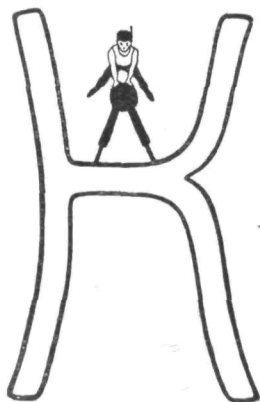
Vzdihnila sem in odgovorila: »Ne vem! ...«

K. STR.:

O učinkovanju strupa.

daj pa pravimo, da je strup brez učinka? Na prvi pogled se nam pač zdi to nemogoče. Strup mora vendar učinkovati, in kdor je zastrupljen, mora umreti ali pa vsaj težko zboleti. In vendar ni v vsakem oziru tako, tudi ne pri vsakem bitju. Imamo živali, ki jim gotovi strupi ne škodujejo. Tako so tudi nekateri strupi, ki so človeku v mali meri neškodljivi, da, celo koristni, ker jih rabijo v zdravilstvu, v veliki meri pa so smrtonosni. Ako vzamemo strup, ki ga pridobivajo iz volčje črešnje in ga imenujemo atropin ter ga damo našemu domačemu zajcu ali kuncu, mu ne škoduje nič. Ako damo psu morfij, ki je za človeka jako omanen strup, mu ne škoduje. Ježu in kuretni ne škoduje takozvani »kantaridin«, ki ga dobe iz neke vrste hrošča, iz španske muhe. Da ježu celo pik strupenih kač (gadov, modrasov) ne škoduje, ti bo že morda znano.

V Egiptu živi vrsta glodalcev, ki jih imenujemo ihneumoni, tudi tem ne škoduje kačji pik. Imamo pa še nižje vrste živali, ki nanje ne učinkuje gotov strup. Pustimo črve ali polže v razstopini strihnina, to je strup, ki ga pri nas rabijo lovci, da z njim zastrupljajo lisice, in vidimo, da človeka že mali del usmrti, a medtem ko žive te živali še v razstopini. Tudi strup, ki ga dobivamo iz cvetice naprstca in ga imenujemo digitalin, ne škoduje tem živalim nič, medtem ko učinkuje pri človeku močno na srce.

Toda pri tem razmotrivanju ne smemo priti do zaključka, da bi ježa ne umoril strup našega modrasa. Morala bi biti le jako velika množina strupa. Dognano je, da bi množina tega umorila že celo konja, medtem ko bi ježu še nič ne škodovala. Popolnoma brez učinka je strup samo pri onih živalih, ki imajo same tak strup, kakor one same, od katerih so za-

strupljene, n. pr. ako modras piči modrasa, gad gada itd. To je naravni zakon, ki se ga lahko uporablja tudi pri ljudeh, ki so ga že v starodavnih časih poznali in ga še dandanes uporabljajo v zdravilstvu.

Že v starem veku je bilo znano, da strupi, ki jih dlje časa uživamo v vedno večji meri, izgubijo svoj učinek in ne škodujejo. Na ta način lahko napravimo isto tudi pri raznih živalih. Ako jim damo previdno vedno večje mere strupa, postanejo neobčutljive za dotični strup. Prof. Behrings je prvi to poizkusil in razkril, da ima kri takih zastrupljenih živali protistrup, ki ga imenujemo serum. Ako tega drugim živalim vbrizgamo, ne morejo biti nikakor več zastrupljene. In tako je tudi pri ljudeh. Ako ima kdo davico ali difterijo, tedaj mu zdravnik vbrizga dotični protistrup. Ali pa ako so se ti stavile kože, tedaj se ti vcepi protistrup proti strupu, ki povzročajo kože itd. Tako poizkušajo sedaj razni raziskovalci dobiti protistrup tudi za druge nalezljive bolezni.

Eden prvih, ki jim ni škodoval strup, je bil Mitridat v Pontu*), ki je umrl l. 63. pred Krist. roj. O tem pripovedujejo stari zgodovinarji, da je živel v neprestanem strahu, češ, da ga bo kdo zastrupil. Po nasvetu svojega zdravnika je pital gosi vsak dan z večjo mero strupa različnih vrst in je pil kri teh gosi. Na ta način je bil proti vsem takrat znanim strupom zavarovan. Ko se je pozneje sin, njegov ljubljenec, vzdignil proti njemu in ga v njegovem kraljevem gradu oblegoval, je izkušal, da bi se zastrupil, toda zaman. Ko so oblegovalci udrli v sobane, se je dal od svojega strežaja prebosti z mečem.

Na nekoliko izpremenjen način že tisočletja uporablja ta naravni zakon neka vrsta Indijcev, takozvani kačji zagovarjalci. Ako namreč koga te vrste ljudi piči kača, tedaj mu zagovarjalec z nožem poveča rano in pljune vanjo. Taki ljudje, ki imajo zoper strup tako močno učinkujočo slino, uživajo med ljudstvom velikanski ugled in imajo vkljub evropskim zdravnikom na knežjih indijskih dvorih odlična mesta.

Kako pa se to zgodi, da ima zagovarjalčeva slina tako moč?

Zagovarjalci vzamejo v svoje vrste samo člane svojih rodovin. Svoje otroke dajo pičiti od kač, ki so že jako stare in imajo že prav slab strup. Seveda umrjo na tem piku slabi otroci, toda oni, ki to zastrupljenje prežive, imajo proti kačjemu piku sedaj tako moč, da jih ne usmrti niti pik najstrupenejše kače. To ponavljajo večkrat, in sicer tako dolgo, dokler nimajo v svoji slini toliko protistrupa, da z njo celo pik najstrupenejše kače naočarke uduše. — In kakor vidimo pri teh, tako je tudi pri drugih strupih, ki so: nikotin v tobaku, arzenik, opij, alkohol, ki se nahaja v opojnih pijačah. Kadilec pokadi lahko veliko smodk, ki mu ne škodujejo zaradi nikotina, strupa, ki se nahaja v tobaku. Toda ne poizkusi ti tega, zakaj že po parkratnem vdihu se ti začne vrteti v glavi in slabo ti bo. Na Tirolskem in Štajerskem je mnogo ljudi, ki jedo arzenik, strup, ki ga pridobivajo iz

*) Nekdanja dežela v Aziji. Op. pis.

raznih rudnin, vsebujočih arzen. Ti ljudje se tako privadijo temu strupu, da ga sčasoma zaužijejo kar po cele žličice za kavo, kar bi pri drugem človeku gotovo povzročilo smrt.

Mislím torej, dragi čitatelj, da ti bo sedaj dovolj jasno, kako se npravi iz strupa protistrup, ki uničuje učinek strupa na zastrupljeno bitje! Slednjič pa opozarjam na to, da ne smeš s strupi delati takih poizkusov, ki so lahko nevarni človeku. Zaradi tega pazi na strup! Varuj se ga, ne boj pa se, ako ti ga predpiše zdravnik!

Ciganski godec.

*Godec zagodel je pesemco
na svoji harmoniki stari;
v krčmi veseli žarečih lic
zibljejo mladi se pari ...*

*Z žalostjo sam in s solzami v očeh,
kraje neznane preroma;
pesem vesela, a v srcu bridkost —
išče si tihega doma ...*

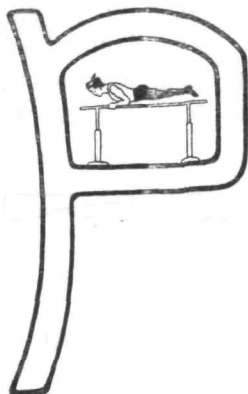
Davorinov.

Veverica

SLOVAN SLOVANOV:

Ob materini postelji.

o mračni sobi se sliši tiktakanje ure, na mizici brli leščerba, s postelje se pa sliši bolešno vzdihovanje matere. Oči so ji zaprte; le časih se odpro, ko prosi vode.

Ob postelji sloni sin Ivo. Nemo gledajo njegove oči predse, obraz je videti izmučen, saj je prečul že več noči pri njej, da ji je stregel. V srcu mu leži dvom, ali bo ozdravela ali ne. Kaj bo, če umre ona, ki jo je sama ljubezen? Kdo ji je enak? Iz ljubezni do njega je prehodila daljno pot v mesto, da mu je prinesla perilo in plačala s krvavimi krajcarji stanovanje. Nazaj grede jo je dohitela ploha dežja, in sedaj leži na smrtni postelji.

»Ali pride kmalu zdravnik; pozno je že?« je vprašala s tihim, komaj slišnim glasom Iva.

»Vsak čas mora biti tukaj!«

Kaj bo odgovoril danes, bo li kaj tolažilnih besed, kaj upanja na zdravje? Ko je pred dvema dnevoma rekel, da je malo upanja, je kanila Ivu kaplja solze na tla, zajokal je zopet kot otrok. In odsihdob stoji vedno pri postelji in streže mamici, da bi bilo bolje. Če umre, je z njegovimi študijami konec, moral se bo ločiti od priljubljenih knjig.

Vsak večer je molil zaupno k Bogu; in vselej po molitvi se mu je zdelo, da je materi bolje. — »O, Bog, ohrani mi mater ... usliši me! ...« je klical.

Zdravnik je prišel. Tiho se je približal postelji... Ivo je nestrpno pričakoval odgovora, kako je z zdravjem...

»Bolje! ...« je zašepetal zdravnik.

»Hvala Bogu!«

»Storite nadalje tako, kakor ste delali doslej; čez dva dni pridem zopet. — Sedaj imam več upanja. Če pojde naprej tako, bom prihodnjic lahko natančno povedal o stanju. Zbogom!« Odšel je.

V Ivovem srcu je ležala iskrica upanja in čutil se je srečnega. Samo da je bolje!

Pokleknil je pred posteljo. Še nikdar ni molil s tako gorečnostjo in s takim zaupanjem. — — —

Ura na steni je tiktakala, leščerba je brlela, mati je pa prvič v bolezni lahko zaspala. Odleglo ji je; tudi Ivo je po nekaj prebitih nočeh zopet veselo zaspal.

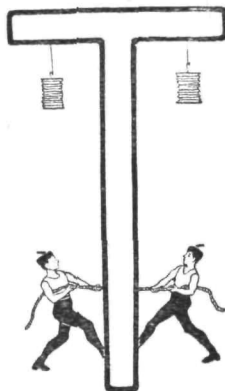

Ernest Železni,
zadnji na Gosposvetskem polju ustoličeni vojvoda

FRAN KOŠIR:

Bajtar Urh Skrbina z mlinom.

Narodna pripoved iz Dravinjske doline.

am za vaškim gozdom je stala Skrbinetova bajta. Poleg nje je bil majhen hlev za kozi, le za silo ograjen vrtec ter kos njive s tremi ne preveč velikimi ogoni (gredami): to-le in pa pridno ženka Nežo je premogel bajtar Urh Skrbina.

Ko se je prismejljala vesela pomlad v deželo, je bajtar Urh nasejal ogon koruze. Pa so prišle nadležne vrane ter izrvale marsikako koruzo. In ujezilo je to Skrbino. Vzel je otko, se skrnil za grm ter odtod metal otko za požrešno črnorjavo ptičjo drhaljo.

Prigodi se, da je bajtar Urh ranil eno izmed vran na nogi in perutnici. S srdom pograbi vrano, da bi ji zavil vrat, a kako ostrmi, ko ptica izpregovori: »Kmetič, nikar me ne ubij! Vzemi me domov, da mi zacelita rani!«

Kmetič, dobra duša, res ponese vrano na svoj dom. Ker pa siromak sam ni imel niti vinarja denarja pri hiši, je skočil k imovitemu sosеду ter si izprosil naposodo dve kroni, kupil zdravil ter docela zlečil z njim ranjeno vrano.

Ozdravljena vrana zopet izpregovori: »Kmetič, hvala stoterna za tvoje usmiljenje! Po plačilo si pa pridi v graščino tam in tam!«

Ko vrana izgovori te besede, izgine.

Lepega dne gre bajtar Urh na pot ter jo maha po plačilo v grad tam in tam. Spotoma sreča berača, ki mu pove, kam in po kaj se je namenil. »Dobro, le pojdi,« de berač, »ter zahtevaj kot plačilo — mlin!«

Kmetič se beraču prav lepo zahvali za prijazen njegov nasvet, jo krene zopet naprej za nosom ter pride do velike, velike graščine. Tu potrka močno na močna vrata. Odpirat mu jih pride staričkava ženska ter ga vpraša, česa želi. Kmetič ji odgovori, kakor mu je nasvetoval berač. A ženska ga pošlje k drugim vratom. Kmetič pa tudi tukaj ne opravi ničesar. In gre še k tretjim vratom ter pove ženski, ki mu je prišla odpirat, da bi rad mlin. Ženska res prinese mlin, ga da bajtarju Urhu ter pravi: »Kadar boš rabil kaj, zasuci mlin in imel boš, kar si želel!«

Kmetič odide ves vesel...

Doma postavi kmetič mlin na mizo, pokliče radosten ženo ter ji pove, kakšen čudežen mlin je dobil.

Žena pa ni verjela besedam o čudežnem mlinu in je okregala moža, češ: »Prismojen si bil, prismojen boš, dokler po svetu pač hodil boš!«

»Čakaj, čakaj, le ne prenašlo,« de kmetič svoji ljubeznivi ženi ter obrne dvakrat zaporedoma mlin. Prvič je nakapalo iz njega vsakovrstnih izvrstnih jedil, drugič pa je priletela iz mlina steklenica žlahtnega vinca.

In žena je uvidela, da je to res kaj čudežen mlin.

Bajtar Urh je bil sedaj ves srečen. Sosedu, ki mu je posodil denar za vranina zdravila, je vrnil petkratno vsoto.

Tudi denar za davek je dobil kmetič iz mlina. Ponesel je denarce gospodi ter plačal davek hkratu za vse leto naprej.

Gospodje so se kajpak čudili siromašnemu kmetiču in ga vprašali, kako da plača davke za vse leto. No, in dobrodušni kmetič, nič zlega sluteč, razloži gospodi vse o čudežnem mlinu, ki ga ima.

To pa je bilo kmetiču v škodo, zakaj gospodje so bajtarja Urha natihem oplenili mlina. Zaman je kmetič togoval za mlinom. Mlina ni bilo več, pa ga ni bilo ...

Kmetič je baš okopal koruzo, ko prileti vrana, držecha v kljunu majhno, majhno torbo, jo položi pred bajtarja ter de: »Vzemi torbico; iz nje boš lahko priklical vojakov, kolikor jih boš hotel!«

»Dobro,« si misli kmetič sam pri sebi ter napove gospodi vojno.

»Dva regimenta vojakov ven,« veli bajtar Skrbina torbici, in vojaki so bili tu. Unela se je bitka, in zmagal je kmet. Toda mlina mu še vseeno niso hoteli vrniti.

Drugi dan je imel kmet štiri regimente vojakov in seveda zopet zmagal. A navzlic temu mu še vendar niso izročili mlina.

Tretji dan veli bajtar Urh torbici: »Vojaki, ven, ven, vsi ven!« In bilo jih je kot listja in trave. Gospoda je bila docela zopet premagana, in kmetič je dobil nazaj svoj čudežni mlin ...

Ves vesel je kmetič Skrbina obračal mlin ter obračal, namlel v izobilju jedi in pijače in povabil gospodo na imenitno pojedino.

Star grobar, ki mi je pravil to-le, je bil tudi povabljen, a je dobil še iz naprstnika jesti in iz rešeta piti — pa še sedaj živi ...

Pomladna.

*Modro nad mano nebo se spet pne, Travnik dehteči, ti zdaj si moj dom,
drevje vzbrstelo, v njem liščki žgole; vriskal, naplesal na tebi se bom;
burno mi v prsih utriplje srce — zvončkov prebelih, vrtec, zvončkljaj,
pomlad prekrasna, že tukaj, juhe! z mano veselo zdaj pokramljaj!*

*Pa si napravim kito cvetic,
krasil klobuk mi bo rožnatih lic;
pa se napotim z dečkami zkož vas —
mamice, glejte skoz okna na nas!*

Cvetinimirski.

Materi.

Oj, mamica!
Edina mamica!
Na nebu se bleste milijoni zvezd
in jadrajo naprej v neskončno daljo.
Med njimi ti, odeta v svetlo haljo,
hitiš v prelest . .

Da halje nimaš, videl bi obraz,
ki toliko žalujem sam za njim.
Da bi počakala za kratek čas,
pritisnil radostno te na srce,
s solzami sreče lice ti rosil
in nikdar, nikdar ločil se od te!

I. Lavrič.

Spet je prišel maj . . .

Spet je prišel maj!
Tja v zeleni gaj
siti me srce:
tam je raj zamé!

Če imel bi čas,
tam sedeč za vas
sanjal bi vsak dan
pesmi sen krasan!

Saj življenja tok
skozi smeh in jok
kakor zdaj že vas
vodil bo vsak čas!

Veje vseh dreves
streho čezinčez
spletajo hladno
meni nad glavó!

A poklic me moj
ven v življenja boj
goni med ljudi,
kjer se jok glasi.

S srečnimi tedaj
rajajte njih raj,
kjer pa je bridkost,
nehaj vam radost!

Cvetke raznih boj
pa za prihod moj
s pisanim prtom
kras dadó še tlom.

Tudi tu za vas,
mladi znanci, jaz
morda kaj dobim
ter vam sporočim!

In če porosé
tuje vas solzé
blag izraz je to,
ki le v čast vam bo!

Fr. Rojec.

Pomladna.

Drevo: „O, pridi — o, pridi,
ti lepa nevesta, nocoj!“

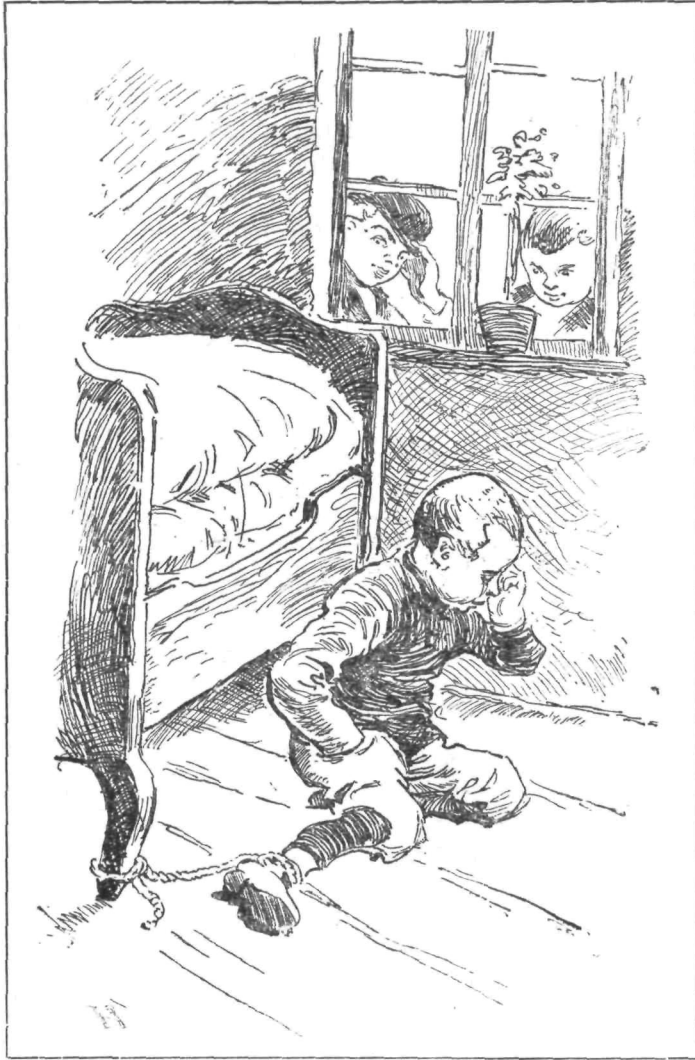
Ves log: „O, pridi, že čakam
te s svati jaz ženin tvoj!“

In rože: „Nevestica, zvijmo
ti venec marjetic v lasé!“

In ptičke: „Me glorijo pele
krog rožne ti bomo glavé!“

A deca: „Drevesa vsa danes
obromamo, log in gaj,
naberemo rožic v lasé si
in pridemo svatje nazaj!“

Cvetko Gorjančev.

Huda kazen

v vrsto, vsak s svojim drevesom. Počasi se izprazni prostor pred šolo, vrsta učencev pa se pomika po trgu. Lep pogled! Pri vsakem oglu se zmanjša za nekaj učencev, ki gredo domov.

Tretji dan, četrtek, vsi sade ob želji, da bi kmalu in obilno migljalo z dreves okusno sadje.

Prihod pomladi.

*V tožnih gajih se oglaša
že pomlad;
nova cvete nam bodočnost,
polna upov, nad ...*

*Prva primula zapoje
v jasni svet,
dan za dnem iz zemlje klije
mnog pomladni cvet ...*

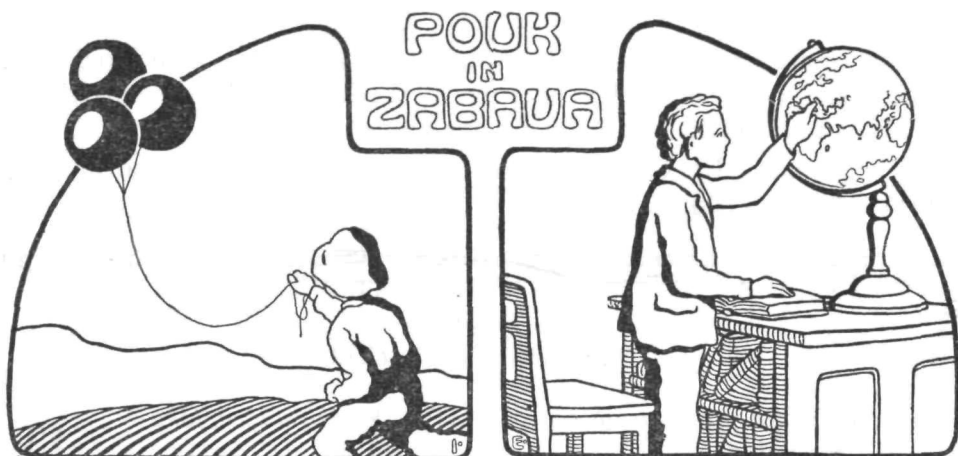
*Po ravnini solzen joka
snežec bel,
ej, na nebu pa se smeje
solnček zlat, vesel.*

*V logu že prepeva pevcev
zbor glasan —
pa še jaz vesel zavriskam
čez zeleno plan ...*

Tinče Ravljen.

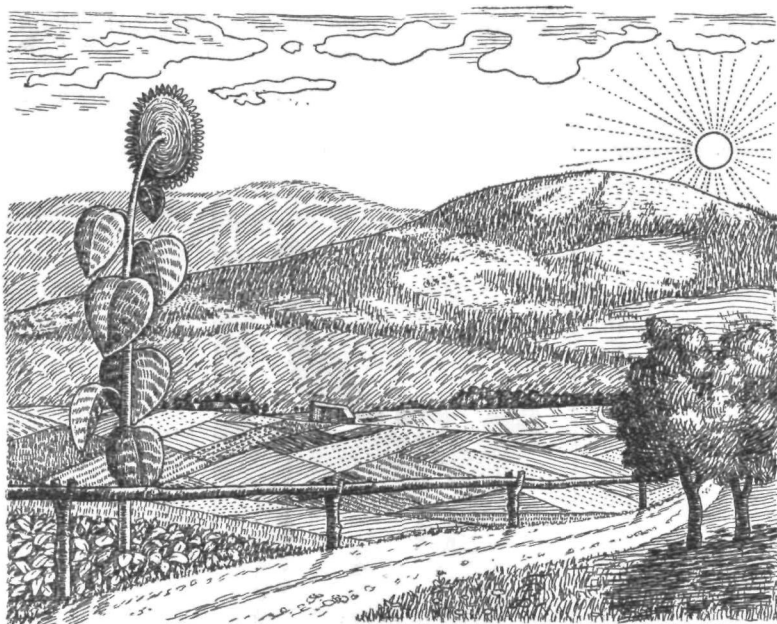

Dobra Minka

Zastavica v podobah.

Priobčil *Fr. Rojec.*

Rešitev in imena rešilcev priobčimo v prihodnji številki.

Rešitev besedne uganke v četrti številki.

Dež.

Prav so jo rešili: Tončka Hajnšek, učenka IV. razreda II. oddelka ljudske šole v Zibiki; Srečko Kosovel, učenec II. razreda VI. oddelka v Tomaju pri Sežani; Mirko Lovrec in Lev Berlic, gimn. učenca v Mariboru; Marija Ganglova, učenka III. razreda v Idriji; Hrovatin Irena in Mercina Danica, učenki v Vipavi; Aleksander Ličan in Franc Valenčič, dijaki v Gorici; Tilka in Božena Jelenec v Kandiji; Milica, Vladko in Slavko Valenčič v Trnovem na Notranjskem; Gojmir Jelenc, učenec IV. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Dušan Pirc,

učenec IV. raz. v Kranju; Vladimir Kajzelj, učenec III. razr. na c. kr. vadnici v Ljubljani; Živko Šumer, učenec IV. razr. v Škofji Loki; Mirko Gobec, učenec IV. razr., in Cvetko Gobec, učenec III. b. razr. — okoliška šola — v Celju; Stanko Skok, učenec III. razr. v Domžalah; Milica Kranjc, učenka III. razr. mešč. šole v Mariboru; Vladko Porekar, gojenec c. kr. učiteljsišča v Mariboru; Angelica Porekar, gojenka učiteljsišča pri šolskih sestrah v Mariboru; Ciril Porekar, dijak II. gimn. razr. v Mariboru; Viktor Porekar, dijak I. gimn. razr. v Mariboru; Anton Šef, Matevž Stebih, Matija Zorjan, učenci na Humu pri Ormožu; Vlasta Rudež, Grad Tolsti vrh; Anton Brumen, Janez Prelog, Lojzek Križan, Tomaž Kustrc, Jakob Osterc, Ludovik in Marko Slavič, učenci VI. razr. pri Sv. Križu na Murskem polju.

Jasen odgovor.

Friderik Veliki, kralj pruski, je iz nagajivosti vprašal svojega generala Žaremba, kako se pravzaprav s celim imenom kliče. General je odgovoril: „Zaremba Rotokatacurak.“ — „Tako se še sama hudoba ne kliče!“ je zavpil Friderik. — „Saj ta tudi ni iz moje rodovine,“ je pristavil general hladno.

Metuzalem.

Metuzalem je živel, kakor priča knjiga Genesis, 969 let, to je 354.169 dni. Ako je jedel trikrat na dan, je pojedel 1.062.508 jedi. Metuzalem se je oženil, ko je bil star 185 let; njegova nevesta je bila stara okolo 100 let. Predstavljajmo si iz sedanje dobe 100 letnega moža in 100 letno ženo! Metuzalem je bil s svojimi 185 leti čršt mož v najlepši dobi življenja, mladenič. Ako bi se bil rodil Metuzalem n. pr. pred 500 leti, bi bil sedaj jak in čvrst mož, kakor je po naše človek v starosti 35-40 let. Metuzalem je bil iz rodovine, katere člani so dosegli skoro vsi visoko starost: Set 912, Enoh 905, Malahakel 895 let itd. Metuzalem je živel 4000 let pred Kristusom.

Kako živi ruski car.

Ruski car je jako delaven človek. 12 ur na dan dela, in njegovih 10 tajnikov, ki mu pomagajo dnevno pri delu, ima mnogo opravila. Car spi 7 ur. Ob 9. uri zjutraj zajtrkuje, potem čita liste in došle brzojavke in si zapisuje poročila, ki mu jih prinašajo posebni kurirji od guvernerjev posameznih okrožij. Ob 11. se začno avdience ministrov in visokih funkcionarjev, ki trajajo pozno popoldne. Časih car kar med pogovori kosi, časih, pri izrednih poročilih, v katera se zatopi, pozabi na jed. Med 5. in 6. uro se odpočije ali se pridruži kaki športni igri carske obitelji. Potem zopet dela do 8. zvečer. Nato se vrne k družini. Ob 11. gre navadno spat. — Otroci njegovi ga ljubijo izredno, pa tudi on nje, in kadar mu pripušča čas, pohiti med nje in se igra z njimi. Car drži strogo postne dneve in vsako nedeljo in praznike gre v cerkev. Car je mnogo, in sicer najrajši rusko hrano.

Rudarji na svetu.

Nad polovico vseh rudarjev na svetu je bilo leta 1904 zaposlenih s pridobivanjem

premoga. Na Angleškem je kopal premog 833.000 mož, v Zdr. državah 594.000, v Nemčiji 543.000. Na Francoskem je bilo v premogovnikih samo 171.000 delavcev, v mali Belgiji pa 138.000, v Avstriji 119.000, v Indiji skoraj 93.000. Omenjenega leta so na vsej zemlji izkopali 886 milijard tonelat premoga, ki je bil vreden okolo 6000 milijonov kron.

Napoleonov grob.

Raziskovalec in zgodovinar Napoleonove dobe, Frederic Masson, je imel na vseučilišču v Parizu predavanje, v katerem je povedal, da si je Napoleon, veliki francoski cesar, sam izbral mesto, na katerem naj ga pokopljejo, kar doslej ni bilo znano. Bilo je začetkom njegovega pregnanstva na otoku Sv. Helene. Napoleon je posetil grofa Bertranda v hiši, od katere je bil krasen razgled z vrha v dolino in na morje. Dolina mu je tako prijala, da je šel z Bertrandom dol; ustavil se je pri starih vrhah ob krasnem studenčku. Otožnost in osamelost tega mesta je tako vplivala na velikega moža, da je ostal dlje časa zamišljen na tem mestu. Ko so se vračali, je rekel Napoleon: „Bertrand, ko ostane moje telo v rokah mojih nasprotnikov in ne bo smelo biti prepeljano na Francosko, naj počiva v tej dolini!“

Dvetisoč let staro mesto.

Dvetisoč let staro mesto so odkrili na nekem griču nad reko Urnbamba v Peruju v Južni Ameriki. Vzrok, da so mesto šele sedaj odkrili, je bil ta, da sta bila vsa okolica in ves grič prerastena z gostim gozdom, ki je skrival poslopja. Sedaj so ta gozd posekali in odkrili mesto. Mesto je bilo sezidano pred 2000 leti od plemena Inke in se je imenovalo Machu-Pichn. V gozdnem zatišju se je mesto nenavadno dobro ohranilo, in sicer tem lažje, ker obstoji iz ogromnih palač, zgrajenih iz samega granita; lahko je spoznati templje in oltarje, kopaljšča, vodnjake, terase itd. Ostale so velike stopnice, mreža ulic in sredi mesta okrogel stolp. V hišah so dobili različno posodje, ki priča o šegah in navadah davnih prebivalcev tega znamenitega mesta. 200 palač iz belega granita je ostalo skoro popolnoma nepoškodovanih. Pravijo, da je bilo to mesto zibelka plemena Inka, ki je svoj čas vladalo nad velikim delom Južne Amerike.

Dragi g. Doropoljski!

Že sem vedno bila namenjena, da Vam pišem pisemce. Učim se rada, pa najrajša čitam povesti. Stara bom že kmalu 8 let. Sneg je tukaj velik, in mrzlo je jako. Jaz sem že v drugem oddelku.

Srčne pozdrave Vam pošilja

Iva Kodermanova,
nadučiteljva hčerka v Pirešici.

Odgovor:

Ljuba Iva!

Sedaj, ko bereš svoje pismo in moj odgovor v koticu, ni več snega in mraza. Ljuba, pisana pomlad prihaja v deželo, znanilka lepših dni in veselja. Pozdravljena tisočkrat!

*

Veledenjeni gospod Doropoljski!

Tudi jaz sem se namenila napisati nekaj vrstic v Vaš koticu. Stara sem 12 let, hodim v 3. razred 2 oddelk ljudske šole v Vuzenici. Za učitelja imam gospoda Goloba. Ročno delo me poučuje gospodična učiteljica Vidmarjeva. V šolo hodim jako rada. Moja mama me uči klavir. Za božično darilo sem dobila cel letnik „Zvončka“, ki sem si ga že dolgo želela ter ga zdaj z veseljem čitam. V naši šoli smo imeli božičnico, peli, deklamovali in igrali smo „Sneguljčico“. Imam sestrico, ki hodi v prvi razred, in jako nagajivega bratca.

Prosim, da bi dali to pisemce v svoj koticu.

Vam vdana

Marica Koželjeva.

Odgovor:

Ljuba Marica!

Nagajivega bratca imaš. Hm, gotovo je vedno zdrav, pa mu ne da žilica miru, kakor pravimo. Le naj ostane vedno zdrav, čeprav tuintam malo ponagaja!

*

Dragi gospod Doropoljski!

Tudi jaz sem se lotil Vam pisati. Rojen sem v Ratečah na Gorenjskem. Moj rojstni

kraj je na skranjem koncu Save Dolinke Na severu ga obdajajo Karavanke, na jugu pa Julijske Alpe z Mangartom, Ponco, Jalovcem, Mojstrovko in drugimi vrhovi. V dolini Planici izvira naša Šava, tiki pa se imenuje Nadiža. Pod Mangartom sta lepi Klanški jezera, kamor se hodimo poleti ladjat. Jaz jako rad obiskujem Koroško. Obhodil sem peš že večkrat z očetom vso Ziljsko dolino od Trbiža do Beljaka. Prehodil sem tudi peš Gorenjsko doli do Ljubljane. Zdaj bom star 9 let. V šoli se najrajši učim računstva, zemljepisa in zgodovine. Postal bi najrajši mornar.

Presrčno Vas pozdravljam in prosim za odgovor.

Mavricij Zupančič.

Odgovor:

Ljubi Mavricij!

„Glej ga junaka!“ sem si mislil, ko sem prebral Tvoje pismo, „še ne šteje 9 polnih let, pa je prepotoval že lep kos slovenske zemlje!“ — Vidiš, tako je prav! Lepa je naša zemlja povsod, posebno pa Gorenjska, kjer imamo doline in gore, jezera in slapove. To zemljo pa moramo gledati s svojimi očmi, potem šele prav spoznamo njeno lepoto, potem šele začnemo ljubiti svojo slovensko domovino z vsem žarom srca! — Ko si potoval s svojim očetom, Ti je gotovo tudi kaj pripovedoval o naši zgodovini. Zatorej se mi zdi popolnoma umljivo, da Te zemljepis in zgodovina tako zanimata. Od srca želim, da bi Ti bili vsaj v tem pogledu slični vsi zavedni mladi Slovenci. Vsi bomo potem resnično ljubili svojo domovino ter delovali z vsemi silami za njeno čast in slavo!

*

Ljubi gospod Doropoljski!

Čitala sem v „Zvončku“, da so Vam otroci pisali. Stara še nisem 5 let, pa govorim, čitam in pišem slovenski in tudi nemški. Četudi sem mala, ali Vam smem časih kaj pisati?

Pozdravlja Vas vdana

Ančika
v Vuzenici.

Odgovor:

Ljuba Ančika!

Sodeč po letih Tvoje starosti, menim, da še ne hodiš v šolo, torej si se sama priučila čitanju in pisanju. Pač pridna deklica, ki bodi premnogim lenuharjem v zgled! — Le piši mi, kadar in kolikorkrat Ti drago!

*

Dragi gospod Doropoljski!

V „Zvončku“ sem bral, da Vam smemo kaj pisati in poslati. Tudi jaz Vam pošiljam pesem, ki sem jo sam zložil.

Prosim Vas, da jo blagovolite priobčiti v svojem koticu.

Srčno Vas pozdravlja

vdani

Ignacij Hlebčar,

učenec IV. oddelka šole v Trbovljah.

Pomlad.

Mrzla zdaj zima izginja,
blizu je krasna pomlad,
cvetje naravo pogrinja,
prinesla veselih nam nad.

Rasto že različne cvetice,
otroci nabirajo jih,
kopljejo razne gredice
in vanje zasajajo jih.

Jaz tudi nabiral sem že
in v šopek povezal cvetice lepé,
po stezi sem stopal in vriskal vesel,
ko sem na glavi cvetice imel.

Odgovor:

Ljubi Ignacij!

Ustrezam Tvoji želji s priobčenjem poslane pesemce.

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Ker je minil pust, Vam hočem pisati, kako je tedaj na Dravskem polju.

Na ta dan je vse polno maškarjev in kurentov. Te Vam nekoliko bolj opišem. Maškarji so ponajveč na konjih. Na obrazu imajo rdečo ali črno krinko, telo pa jim je zavito v dolgo srajco. Takšni so ti maškarji.

Sedaj pa h kurentom! Ti so čisto drugačni in bolj strašni. Njihova obleka je narobe obrnjen kožuh in čaka z dvema dolgima rogovoma. Na obrazu imajo ježevo kožo, okrog pasu pa kravje zvonce. Tako opravljene letajo za otroki in kogar dobé, ga neusmiljeno pogladijo s palico, katere konec je ovit z ježevo kožo.

Tega se obvaruje, ako prosi. Kaj ne, hudobni kurenti! Menda bodo ugajali tudi koticarjem!

Če Vam ljubo, oglasim se še večkrat s kakim dopisom.

Z odličnim spoštovanjem

vdani

Ivan K r h l a n k o,

učenec V. razr. na Hajdinu.

Odgovor:

Ljubi Ivan!

Opis in podoba kurentov smo že videli in čitali letos v „Zvončku“, vendar je tudi Tvoja beseda zgovorna, zato bo zanimala koticarje. Oglasi se še s kakim dopisom!

*

Velecenjeni gospod Doropoljski!

Vaš Zvonček kaj rad prebiram. Dobivam ga v šoli. Ker vidim, da radi odgovarjate našim pismom, se Vam drznem tudi jaz napisati nekaj. Star sem 12 let. Pišem se Alojziju Mohorko, hodim v šolo v Žetale v III. razred I. oddelek. V izpričevalu imam večino 1 in nekaj 2. Za poizkušnjo sem zložil pesemco „Snežec“. Prosim bodite tako dobri in mi povejte, če kaj velja. Zložil sem jo, ko je pri nas zapadel sneg, dne 23. novembra 1913.

Z odličnim spoštovanjem

Vas pozdravlja

Alojziju Mohorko,

učenec III. razr. I. odd. v Žetalah.

Snežec.

Snežec beli	Je čistejši
pride v kraj;	kot nebo
vse pobeli —	in svetlejši
hrab in gaj.	kot srebro.

Glej otroke!

Na bregu se vozijo,
mrzlih rok
sani nosijo.

Odgovor:

Ljubi Alojziju!

Upam, da je odgovor dovolj jasen, ko čitaš danes v mojem koticu svojo pesemco.

*

Blagorodni g. Doropoljski!

Slišal sem, da radi sprejemate pisma od nas slovenske mladine. Tudi jaz Vam hočem pisati par vrstic. V šolo hodim v Hrastniku, in sicer obiskujem 5. razred 2. oddelek. Učim se lahko in tudi rad. Najrajši pa imam zgodovino. Gospod učitelj nam pripoveduje mnogo o Turkih, o razširjanju protestantske vere, o 30letni vojni i. t. d. Lansko leto smo se pa učili tudi o ustavi, o pravicah in dolžnostih avstrijskih državljanov in tudi o našem presvetlem cesarju Francu Jožefu. Ker imam najrajši zgodovino, čitam tudi zgodovinske knjige. Posebno mi ugajajo knjige: „Z ognjem in mečem“, „Zadnji dnevi Jeruzalema“ in „Dekle z biseri“. Pa tudi Vaš „Zvonček“ priobčuje

lepe podobe, povesti in pesmi. Zato ga mnogokrat čitam. Posodi mi ga kak prijatelj ali pa g. učitelj.

Mnogo več Vam nimam pisati, kakor da Vam voščim vesele velikonočne praznike, da bi jih zdravi in veseli obhajali.

Srčno Vas pozdravlja
Ciril Golouh,

5. razred 2. oddelek v Hrastniku.

Odgovor:

Ljubi Ciril!

Zgodovina je pač med najzanimivejšimi predmeti ljudske šole! Le s pridom se je uči še nadalje, da bo tudi ona Tebe naučila lepih, velikih in plemenitih dejanj, ki jih izvršuj svojemu narodu v korist!

*

Velespoštovani gospod!

Danes sem čitala Vaš kotichek. Že mnogokrat poprej nam je g. učitelj priporočal „Zvonček“. Nekoč se nas je zbralo nekaj in dogovorili smo se, da si ga bomo naročili skupno. Res, čez teden dni je že ležalo na mizi pet svetlih kronic, ki smo jih odposlali v Ljubljano. Že tretji dan po odpošljatvi denarja je dospel „Zvonček“ v naš razred. Oj, kakšno veselje nas je objelo! Lica so nam žarela veselja in sreče, ko smo videli, koliko lepega in zanimivega nam prinaša Vaš „Zvonček“. Prosim, ali bi hoteli objaviti to pismo v svojem koticčku?

S spoštovanjem

Pavla Špegličeva,
učenka v Vojniku.

Odgovor:

Ljuba Pavla!

Tako, kakor ste storili v Vojniku, bi lahko storili „Zvončkovi“ prijatelji tudi drugod. Ako vsak posameznik ne premore 5 kron, pa se jih naj več zbere, ki bodo pač zmogli toliko denarja, da si naroče list! Vsem prav iskreno priporočam ta način naročanja, ako je drugače nemogoče!

Iz šolskih zvezkov štirirazrednice v
Št. Jurju ob Taboru.

Elizabeta Žilnikova:

Ljubezen do domovine.

Na polju stoji znamenje, v katerem se blišči krasna podoba. Pa ni slika ne Device, ne svetnika in svetnice tudi ne. To znamenje ne stoji na polju, ampak to je v mojem srcu podoba mile slovenske domovine. Njej bom zvesto služila do konca življenja, do smrti.

*

Gabrijele Hrovatova:

Sirota.

Ubogi deklici sta umrla oče in mati. Sirota se je morala lotiti sedaj najtežavnejšega dela, namreč prosjačenja. Hodila je od hiše do hiše, in dobri ljudje so dekletu dajali miloščino. Pa premalo je naprosjačilo. Neke mrzle zimske noči se napoti deke na pokopališče k svoji mami. Leže na mamičino gomilo ter govori: „Ljuba mamica! Slabo se mi godi, ljudje mi ne dajo dosti živeža, obleke, in tudi posteljice ne dobim nikjer. Vzemite me k sebi v svoje varstvo!“ Solnčni žarki so posijali na zemljo, a deklica se ni zbudila, ker vzela jo je temna noč.

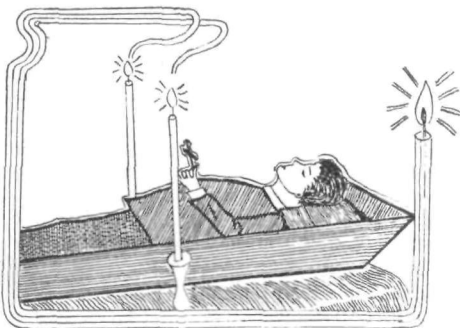
*

Marija Kozmelova:

Zgodbica o ponesrečenem ribiču.

Nekoč se odpravi ribič na svoj težavni posel. Na noč vstane strašna burja. Valovi so razkačeni butali v skalovje, bliski so švigali kakor ognjene kače, grom je bobnel, da je pretresalo kosti in mozeg. Ribičeva žena je težko pričakovala moževe vrnitve. Kazalec na uri se je pomikal proti polnoči. Žena je vedno prisluškovala, kdaj potrka mož na vrata. Naposled jo posili spanec. V sanjah je videla svojega moža stati sredi izbice; a ko ga je hotela objeti, je izginil. Ko se zbudi, spozna, da so bile to le varljive sanje. Drugo jutro je zvedela žena žalostno vest, da so vzeli valovi njenega moža za svojo žrtev.

Koticčkove risbe.

J. Veronik: Počivaj mirno!

